

Posudek oponenta DP

Vacek, Přemysl, *Barokáři: Historicky poučená interpretace staré hudby v Česku očima jejích aktérů*, Praha 2020.

Diplomová práce Přemysla Vacka staví oponenta přes nesnadný ale vlastně příjemný úkol. Je velice poučená, „vyspělá“, psaná víceméně čistým stylem (s poměrně rozvinutou tendencí ke stylu literárnímu) a výtečně snoubí praktický popis vybraného fenoménu s teoretickými odbočkami (především Koselleck, Nora; z textů o historicky poučené interpretaci staré hudby se pak text opírá o Taruskina). Oponent proto může vlastně jen chválit, případně poukazovat na určitá místa v textu, o nichž lze vést debatu, která však nemá vliv na výsledné hodnocení – to by mělo být rozhodně výborné.

Zaměřím se na tři místa, jež – alespoň myslím – za diskuzi stojí:

1. Přemysl Vacek napsal práci o historicky poučené interpretaci staré hudby v proměnách doby. Natočil rozhovory s lidmi, kteří se v této oblasti pohybují; sám je ostatně jedním z nich. Z textu jsem měl pocit, že ač s insiderstvím pracuje dobře (uvědomuje si, co taková pozice obnáší), není to text *pouze* o historicky poučené interpretaci (HPI) staré hudby, ale někdy (a někdy *zejména*) o vztahu HPI k tomu, co lidé, kteří tuto hudbu provozují, považují za „zlé“, tj. ke klasické hudbě. Vacek se snaží některé výroky (zvláště ty expresivní) mírnit a kontextualizovat, ale vzhledem k diplomantově vlastní pozicionalitě (a přirozeným sympatiím) bych na jeho místě zvažoval, zda by v DP neměl být zastoupen „druhý břeh“, tedy klasičtí hudebníci, neboť o nich se tu jen mluví, více či méně expresivně, ale oni sami jsou němí. Otázka tudíž zní: Zvažoval Přemysl Vacek vnesení „protivného“ elementu do své DP?

2. Hudebníci, kteří produkují HPI, jsou „ti druzí“ či jinak řečeno, vymezují se vůči tomu, z čeho vzházejí a co nakonec odmítli – tj. vůči klasické hudbě. Takoví jsou Vackovi narátoři. Jejich vyprávění je plné pojmů jako alternativa atd. Před rokem 89 tu dokonce přichází ke slovu pojem underground. Vacek tento pojem, kteří jeho narátoři zmiňují, mírní (s. 25), avšak sám říká, že se tato hudba (HPI) neshodovala s „představami komunistického režimu“. Zajímalo by mě, co to znamená. Existovala nějaká dobová – normalizační – literatura (nebo jasně popsateľná praxe), která by HPI označovala za nepřipadnou či přímo nepřijatelnou?

3. S předchozím souvisí poslední námět k debatě. Přemysl Vacek mluví o HPI před rokem 89 jako o „ostrůvcích svobody“ (s. 31). I jedna jiná diplomantka, která svou práci odevzdala ve stejném termínu, mluví o „ostrůvcích svobody“ – v souvislosti s fanouškovstvím a fotbalovými stadiony před rokem 89. Můj námět k debatě je prostý: Do jaké míry můžeme o všech těch aktivitách

(fanouškovství, barokáři) uvažovat jako o „ostrůvcích svobody“? Proč jimi byly? A kde končí „ostrůvky svobody“ a kde začíná „pevnina nesvobody“ předrevolučního politického systému? A jak se to pozná?

Závěrem, Přemysl Vacek napsal výtečnou diplomovou práci. K obhajobě ji doporučuji a navrhuji ji hodnotit stupněm výborně – 1.

V Praze dne 2. února 2020

.....
PhDr. Přemysl Houda, PhD.